

פרויקט "משתלבים מחדש" לרגל 70 שנות עצמאות - מחיקת רישום פלילי לבעלי רישום פלילי בודד

לרגל יום העצמאות ה-70 למדינת ישראל, העלתה עו"ד ד"ר רותי קמיני רעיון להקמת פרויקט "משתלבים מחדש", שבו יוכלו אנשים עם רישום פלילי חד-פעמי לבקש את מחיקת הרישום ממאגרי המשטרה. המשמעות של רישום כזה היא גדולה על חיי אנשים, במיוחד ההגבלות התעסוקתיות הנלוות לכך והאפשרות של גורמים שונים לחטט בעברם. עו"ד אסף זוק מסביר אודות הרישום הפלילי והשלכותיו וכן על הפרויקט החדש המועד למחיקת רישום פלילי חד פעמי ותנאיו.

מהו רישום פלילי?

חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, קובע את ניהול מאגר המידע הפלילי במדינת ישראל. יש בחוק כללים מוגדרים לגבי תקופות ההתיישנות השונות ומחיקות על סוגי המרשם הפלילי, לפי תוצאת ההליך הפלילי, סוג העבירה, סוג העונש שהוטל על האדם והגיל שבו בוצעה. החישוב הוא מיום שהאדם סיים לרצות את עונשו. כלומר, אדם שהורשע ונדון לקנס בלבד, הרישום יתיישן לאחר 7 שנים. אדם שנגזרו עליו 6 חודשי מאסר, תקופת ההתיישנות תהיה 7 שנים ועוד חצי שנה. כל עוד הרישום הפלילי לא התיישן, יכולים גורמים לעיין בתיק ולהתרשם ממנו. יצוין כי גם לאחר תקופת ההתיישנות של התיק, רשאים כמה גורמים במדינה לעיין בו, כגון המשטרה, צה"ל ושב"כ.

גם אם ההליך הסתיים באי הרשעה, הרי הרישום הפלילי נשאר במאגר המשטרה, להוציא תיקים שבוטלו בעילת [היעדר אשמה פלילית](#). במאמר מוסגר יצוין שזו הסיבה לכך שמומלץ לוודא את עילת סגירת התיק ולשאוף לכך שזו תהיה עילת הסגירה. אם העילה תהיה "היעדר ראיות" או "חוסר עניין לציבור", אזי הרישום עדיין נשאר במאגרי המשטרה.

□ בתמונה: תדפיס רישום פלילי נקי

משטרת ישראל

הבהרות לגבי תדפיס המידע הפלילי

1. המידע הפלילי המוצג לפניך, הוא בהיקף אותו אתה זכאי לקבל על פי חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981 (להלן: החוק). ההיקף משתנה מגורם לגורם בהתאם לחוק.

2. מרשם פלילי:

- בערעור, במשפט חוזר ובהחלטת נשיא בדבר הקלה בעונש, מוצגת ההחלטה שניתנה במסגרת בלבד. פרטי הערכאות הקודמות מוצגים, אולם פסקי הדין שניתנו בהן אינם מוצגים.
- בשינוי פסק דין, שנעשה במסגרת הפקעת צו מבחן, הפקעת צו שירות לתועלת הציבור, שינוי דרכי טיפול לקטין, העמדה לדין של נאשם ששב להיות מסוגל לעמוד לדין או החלטת נשיא בדבר הקלה בעונש המתייחסת למספר פסקי דין, מוצגים גם פסקי הדין שניתנו בערכאות הקודמות.
- בהפקעת צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, מוצגות העבירות שנדונו בהליך הפקעת הצו בלבד והעונשים שניתנו במקום המבחן או השירות לתועלת הציבור. הכרעות ועונשים בעבירות שלא נדונו במסגרת הפקעת הצו, מוצגים רק בהליך קודם.
- מועדי חלוף תקופות ההתיישנות והמחיקה לפי החוק, מוצגים לצד כל הרשעה או החלטה אחרת של בית משפט, כשהם מחושבים נכון למועד הפקת המידע והם עשויים להשתנות אם יתווספו הרשעות או החלטות בית משפט.

3. רישום משטרת:

העבירות המוצגות במקרה של תיקי המב"ד, הן העבירות שיוחסו לחשוד בתיחת תיק החקירה (ולא העבירות שיוחסו לו בכתב האישום).

לא נמצאו רישומים

בתמונה: תדפיס רישום פלילי שאינו נקי - הרשעות שטרם התיישנו או נמחקו

מדרשם פלילי

א. א. מסק דין בערכאה ראשונה ב: כימיש מחוזי-תל-אביב 239-2003 מיום 22/04/2004

תאריך התיישנות: 21/04/2028 תאריך מחיקה: 21/04/2038

הרשעה בכל העבירות

תיק בית משפט	תיקי חקירה	עבירות
		יצור, יבוא ויצוא נשק בלי רשית - סעיף 144 (ב) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977
	1. פ.א. מסי פליא 75130/2003 תחנת ראשלי"צ (5210) מסי מסוף 49/2003 תאריך עבירה 10/07/2003	נשיאת/הובלת נשק שלא כדין - סעיף 144 (ב) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977
		דכישת/החזקת נשק שלא כדין - סעיף 144 (א) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977
		גניבה - סעיף 384 בחוק העונשין, תשל"ז - 1977

משמעות הרישום הפלילי על חייו של אדם

המצב בישראל כיום הוא שכל הרשעה של אדם בפלילים מלווה ברישום פלילי, בלי קשר לכך שהאדם המשיך לבצע עבירות או לא. התוצאה היא שהרישום הפלילי מלווה את האנשים למשך זמן רב, וכתוצאה מכך חיים היום בישראל אזרחים רבים שיש להם רישום פלילי חד-פעמי שמעיב על עתידם ועל היבט התעסוקה שלהם. אדם בעל רישום פלילי מנוע מלעסוק במקצועות מסוימים ונמצא לעיתים תחת מעקב של רשויות מסוימות, כי החוק קובע שאדם שיש לו רישום פלילי לא יכול להתקבל ל-200 מקצועות הדורשים רישיונות והיתרים, החל מעו"ד ורופא וכלה במנעולן הנדרש להציג תעודת יושר. נוסף על מגבלות אלה סובלים אנשים בעלי רישום פלילי מסטיגמות, תיוג חברתי ותדמית שלילית חברתית.

התוצאה היא שאנשים בעלי רישום פלילי חד-פעמי סובלים שנים רבות מעיכוב בהתקדמותם המקצועית ואף האישית, בגלל קיומו של הרישום הפלילי. הנתונים מצביעים על כך שכיום חיים תחת מצב זה כמיליון איש שמעודו בעבר יש להם רישום משטרתי חד-פעמי, כלומר הם לא שבו לבצע עבירות.

לאחרונה יצאה עו"ד רותי קמיני, ד"ר למשפטים, ביוזמה ושמה "משתלבים מחדש" בסימן 70 שנה למדינת ישראל, ובה היא קוראת למדינה לבטל את הרישום החד-פעמי של אותם אנשים.

מהו פרויקט משתלבים מחדש?

עו"ד קמיני מציינת כי לקראת 70 שנה לעצמאותה, ראוי כי מדינת ישראל תקדם את הפרויקט "משתלבים מחדש". במסגרת הפרויקט תאפשר המדינה לאזרחים הנושאים רישום פלילי חד-פעמי לפנות לנשיא המדינה ולמשרד המשפטים בבקשה למחיקת הרישום הפלילי שלהם. עו"ד קמיני ציינה כמה נימוקים להמלצתה:

□ הנתונים מוכיחים כי מתוך בעלי הרישום המשטרתי הבודד, ל-70% מהם אין רישומים משטרתיים נוספים, כלומר הם אינם שבים לבצע עבירות. ואכן, המחקרים מעידים כי ככל שחולף הזמן מאז ההרשעה ללא ביצוע עבירה נוספת, גוברים הסיכויים שאכן מדובר במעידה חד-פעמית.

□ מטרתו של רישום פלילי הוא אזהרה ומניעת ביצוע עבירות בעתיד, אולם בפועל הוא מהווה ענישה מתמשכת לאותם אנשים שמעודו חד-פעמית. בכך אינו משיג את מטרתו ויוצר נזקים תעסוקתיים, כלכליים ורגשיים.

□ ככל שיותר אזרחים בעלי רישום פלילי חד-פעמי יצליחו להשתלב בחברה עקב מחיקת הרישום, כך

תרוויח המדינה מהשתלבותם בשוק התעסוקה. ברגע שיימחק הרישום של אותם אזרחים שמעדו חד-פעמית, יקטן הסיכון שיחזרו לזירת הפשע ויתדרדרו שוב.

כיצד תתבצע המחיקה?

עו"ד קמיני מונה כמה שלבים ותנאים שסייעו לאדם למחוק את הרישום הפלילי החד-פעמי שלו: על נשיא המדינה ולמשרד המשפטים לגבש קריטריונים מתאימים למחיקת הרישום, לפרסם אותם בציבור ולדון בבקשות שיגיע אליהם באופן מזורז; כמובן שמדובר באותם אזרחים שמעדו חד-פעמית ואינם בעלי רישום פלילי נוסף; תנאי נוסף הוא שהם אינם מהווים סכנה לציבור ושהבקשה שלהם תגובה בהמלצות מטעם גורמים מהימנים. נתון נוסף הוא משך הזמן שחל מאז ביצוע העבירה החד-פעמית והתנהגותו של האדם בזמן זה.

לשם כך כמובן שתתבצע הערכת מסוכנות על ידי גורמים מוסמכים, ובדיקת נתונים על התנהגותם של האנשים, כולל גילם, חיי המשפחה שלהם וההיסטוריה התעסוקתית שלהם. על נשיא המדינה והגורמים הרלבנטיים יהיה לדון בכל הבקשות, ולהחליט על מחיקת התיק של אותם אנשים שהוכיחו כי מעדו חד-פעמית וכי חזרו לדרך הישר. בדרך זו יוכלו אנשים לחזור למעגל התעסוקה והחברה ללא סטיגמות ומגבלות. גם האזרחים עצמם שיש להם תיקים ירוויחו, וגם המדינה תרוויח אזרחים בעלי מוטיבציה, שמשתלבים בה ותורמים לה כלכלית וחברתית.

לסיכום, החוק כפי שהוא מוגדר כיום מונע מאנשים שמעדו חד-פעמית לחזור ולהשתלב באופן מלא בחברה. עצם קיומו של רישום פלילי מעיב על ההזדמנויות התעסוקתיות שלהם ויוצר עליהם ועל משפחתם סטיגמה. ראוי כי המדינה תשקול בכובד ראש את פרויקט "משתלבים מחדש" ותאפשר לאנשים בעלי רישום פלילי חד-פעמי לבקש את מחיקת הרישום ממאגרי המשטרה.

יש לחובתכם רישום פלילי ואתם מעוניינים במחיקתו?

בכל מקרה שבו יש לכם רישום פלילי, כדאי להתייעץ עם [עו"ד פלילי](#) כדי לוודא את עילת סגירת התיק. המטרה היא מחיקת התיק מחוסר אשמה, כדי למנוע את [השלכות הרישום הפלילי](#) על חייכם בעתיד.

עורך הדין יוכל להמליץ לכם על דרך הפעולה הטובה ביותר וגישה עבורכם בקשה למחיקת הרישום הפלילי לגורם המתאים שבסמכותו להביא לביטול הרישום הפלילי נגדכם. אתם מוזמנים ליצור עימו קשר בטלפון **052-6885006** או באמצעות [הטופס המקוון באתר](#), ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}